

z PFZ nemusí být tak početná jako při první variantě. Je však účelné, aby průzkumnou skupinu vedl vedoucí orgán velitelství PFZ.

Ve vlastním přesunu PFZ nebude velkých zvláštností. Vzhledem ke kapacitě obalů na PHM u OPFZ a plánova-

nému přesunu PHM do nového prostoru bude nutné urychleně přesunout obaly na PHM.

Po přesunu PFZ a rozvinutí skladů PFZ zruší činnost rozvinuté OPFZ a podle rozhodnutí ZT frontu se přesune a rozvine v jiném prostoru.

Z á v ě r

Manévr PFZ je součástí celkového manévru v rámci útočné operace frontu. Manévr PFZ řeší ZT frontu s cílem přiblížit tuto základnu blíže k vojskům. Její přemístění je závislé na obnově železnice na daném operačním směru. Proto k jejímu přemístění dojde nejdříve ke konci frontové operace.

PFZ můžeme přemísťovat v několika variantách. Nejběžnějším způsobem bude postupné přemístění PFZ po odčerpání nebo předání materiálu v původním prostoru PFZ. Manévr PFZ nesmí narušit nepřetržité zásobování vojsk. Útvary a zařízení PFZ schopné přesunu vlastními dopravními prostředky, přesunou se po vlastní ose. Útvary a zařízení vybavené těžkou a nepohyblivou technikou, velkoprostorovými obaly apod. budou zpravidla přesunuty po železnici.

Manévr PFZ plánuje velitelství PFZ za úzké spolupráce se štábem týlu frontu, především v otázkách vlastního přesunu, vyhrazení komunikací, operačního zabezpečení, přisunování zásobovacích vlaků do původního i nového prostoru PFZ, údajů o situaci v novém prostoru PFZ apod.

K plánování a řízení přesunu PFZ a činnosti v původním a novém prostoru je výhodné vyčlenit z velitelství PFZ dvě skupiny, z nichž první pověřit plánováním a řízením přesunu PFZ do nového prostoru.

V ý z n a m r o z b o r o v é č i n n o s t i p r o s p r á v n é z a m ě ř e n í p e r s p e k t i v n í h o p l á n u t e c h n i c k é h o r o z v o j e Č s . l i d o v é a r m á d y v r o c e 1 9 6 6 — 1 9 7 0

Podplukovník inž. Josef K u n c

Mimořádný význam při plánování materiálně technického zabezpečení armády má rozborová činnost v etapě před začleněním úkolu do plánu technického rozvoje, tj. v době, než začnou nabíhat náklady na zabezpečení jednotlivých úkolů plánu.

Uvedu některé poznatky o vývoji me-

todiky rozborové činnosti na úseku vojenského technického rozvoje u MNO od roku 1956-59, 1960-63. Před tímto obdobím, tj. do roku 1955-56 se prakticky zvláštní rozborová činnost (podle dnešních představ) před zařazením úkolu do plánu technického rozvoje neuskutečňovala. V roce 1956-59 byly ještě průmyslo-

vé kapacity v oblasti zbrojní výroby v ČSSR dostatečně vytížené a výrobní program byl i přitažlivý jak pro SSSR, tak i lidové demokratické státy. V zahraničně obchodních dodavatelských vztazích převládá aktivní saldo ve vývozu zbrojní techniky. V technickém rozvoji byla situace podstatně jiná. Některé objekty nestačila již vědeckovýzkumná a vývojová základna ČSSR vyvinout s dostatečně perspektivními parametry, takže výsledky výzkumu a vývoje se nerealizovaly ve výrobě. Docházelo k rušení celé řady velkých rozpracovaných úkolů v plánu výzkumu a vývoje, tudíž k morálním, kapacitním i finančním ztrátám.

V některých oblastech výzkumu a vývoje zbrojní techniky, jakož u objektů dělostřelecké techniky, byla účinnost technického rozvoje 32 %, u spojovací techniky 53 %, i když zůstaly oblasti s vysokou ekonomikou vědeckovýzkumné činnosti, jako tomu bylo u automobilního a tankového materiálu, kde účinnost technického rozvoje byla 100 %. (Poznámka: účinnost TR např. 32 % se rozumí, že ze 100 Kčs daných na výzkumné a vývojové práce bylo využito 32 Kčs).

Při rozboru nízké efektivity prací vědeckovýzkumného a vývojového charakteru bylo zjištěno, že jedna z hlavních příčin je nízká úroveň rozborové činnosti v etapě před zadáním úkolu do plánu, spojená s malou perspektivou plánů a nedostatečnými koordináčními vztahy na mezinárodní úrovni.

Proto také usnesení PB ÚV KSČ z 13. 8. 1958, i když konstatuje některé dílčí úspěchy v oblasti technického rozvoje vojenské techniky, pokládá za hlavní cestu k zvyšování efektivity výzkumu a vývoje vojenské techniky

a) soustavné prohlubování a zkvalitňování perspektivního plánování,

b) docilení závažnější dělby práce a přímé spolupráce ve výzkumu a vývoji v rámci států Varšavské smlouvy,

c) a zkvalitnění rozborové činnosti, která předchází zadání úkolů do plánu v rámci tzv. takticko-technického a ekonomického výzkumu (TTEV).

Při rozpracování tohoto usnesení byla formulována v roce 1960 řada nových „Směrnic pro řízení a provádění výzkumu, vývoje a zahájení výroby vojenské techniky u MNO“ - Směrnice 02. V těchto směrních byl upřesněn postup při stanovení směrů vojenského technického rozvoje, rozebrán obsah všeobecných požadavků na výzkum a vývoj nové vojen-

ské techniky a navržena metodika vojenských technických a ekonomických rozborů (v té době zvaných takticko-technický a ekonomický výzkum).

Takticko-technický a ekonomický výzkum byl označen jako souhrn takticko-technických a ekonomických rozborů, vycházejících z perspektivních, operačních taktických směrů rozvoje armády a sloužících k vytvoření předstihu pro správné rozhodnutí k materiálnímu zabezpečení armády (Směrnice 02, kap. 3/8).

Ve Směrnici 02 bylo stanoveno, že závěr takticko-technického a ekonomického výzkumu (dále TTEV) musí poskytovat dostatečně objektivní podklady pro rozhodnutí o nejvýhodnějším způsobu zabezpečení příslušného předmětu v plánech MTZ, tj. výrobu podle vlastního výzkumu a vývoje - výrobu podle licenční dokumentace nebo dovozem. V roce 1961 se začalo ukazovat na základě neúspěšného vývoje řady objektů vojenské techniky a na základě prvních závěrů této rozborové činnosti, že u nákladných a pracných úkolů vývojového charakteru, kde nejsou zkušenosti v ČSSR, bude efektivnější při zabezpečování armády určitou technikou orientace na výrobu podle licenční dokumentace nebo na dovoz.

Těmto skutečnostem začala také odpovídat postupně se měnící struktura plánu technického rozvoje hlavně u státních a rezortních úkolů. Projevil se vliv usnesení PB ÚV KSČ z 13. 8. 1958, na základě něhož byla v ČSLA prosazována zásada, nezařazovat ani jeden úkol do státního a rezortního plánu, pokud mu nepředcházela VTER. Proto v období 1960-63 pokleslo kampaňovitě vymyšlení úkolů a snížil se i počet úkolů ve státním, rezortním i podnikovém plánu. (Vezmeme-li např. počet úkolů v podnikovém plánu v roce 1960 = 100 %, pak v roce 1964 počet podnikových úkolů = 57 %). Úměrně se však zvýšil počet úkolů takticko-technického a ekonomického výzkumu, které svým převážně studijním charakterem nejsou tak nákladné. Vezmeme-li v roce 1961 počet úkolů TTEV = 100 %, v roce 1962 = počet úkolů TTEV 260 % a v roce 1964 již 500 %.

Podle zvyšování počtu úkolů takticko-technického a ekonomického výzkumu nelze však jednostranně usuzovat na zvýšení kvality rozborové činnosti v tomto období. V roce 1960-63 se ukazuje vedle kladů i řada nedostatků při vojenských technických a ekonomických rozbořech, jako např.:

1. Metodika rozborové činnosti není rozpracována natolik, aby vylučovala subjektivní ovlivnění závěru rozboru, který je někdy předem připraven.

2. Podceňuje se srovnání variant, zda zabezpečit techniku a) dovozem, b) výrobou podle licenční dokumentace, c) výrobou podle vlastního vývoje.

3. Mnohde počet TTEV zařazovaných do plánu roste ne z důvodů docenění analytické činnosti, ale z důvodů vytěžování vlastní kapacity VZS - MNO, která by ztrácela opodstatnění v důsledku nedostatečného pracovního vytížení.

4. Objektivita v rozborové činnosti TTEV je snižována ale i tím, že problematikou TTEV se zabývají pouze techničtí pracovníci oddělení technického rozvoje druhů vojsk a nedostatečně odborníci operačních oddělení druhů vojsk, což

má za následek zákonitě přecenění ukazatelů ekonomických a technických nad operačními a nesladění této činnosti s vojenskovědeckou prací v ČSLA.

5. Metodika TTEV byla ve Směrnici 02 rozpracována pouze pro jednotlivé předměty, časybely však komplexní rozborů jednotlivých oborů, které musí zákonitě předcházet TTEV předmětu.

Ujasnění si uvedených nedostatků v rozborové činnosti (TTEV) vedlo k tomu, že metodika TTEV byla rozebrána na semináři operačních a technických pracovníků druhů vojsk a správ MNO (v listopadu 1963) a zpřesněna.

Je však nutné trvale se zabývat metodikou rozborové činnosti a zkušenosti z vojenských technických a ekonomických rozborů v roce 1964 opět vyhodnotit a promítnout do práce v roce 1965.

***) Takto označené materiály odpovídají současným
názorům MNO**